

Rita Hanekamp leidt studenten voor de zorgboerderij op:

'Goede opzet zorgtak serieuze zaak'

Les geven aan een mbo-opleiding voor toekomstige medewerkers van zorgboerderijen, maar zelf op de eigen boerderij geen zorgtak hebben. Rita Hanekamp in Terwolde heeft er geen moeite mee: „Ik ben wel ondernemend maar geen ondernemer. De combinatie lesgeven en het bedrijf vind ik juist boeiend.”

Tekst: Lauk Bouhuijzen
Beeld: Gerard Burgers

Teun en Rita Hanekamp: „Deze nieuwe varkensstal lijkt wat ver van de boerderij te staan, maar er komt nog een deel voor de biggen voor te staan. Dan zijn we klaar voor 2013.”

Ik ben getrouwd met een boer, heb veel affiniteit met het boerenleven en werk in drukke tijden mee, maar ik ben geen boerin.” Rita Hanekamp (46) uit Terwolde schrikt er bijna zelf van als ze dat zegt, maar echtgenoot Teun (46), varkenshouder en akkerbouwer, is er niet van onder de indruk. „Dat wist ik al sinds we verkering kregen”, merkt hij rustig op. „Maar, op drukke dagen werk je toch volop mee bij het inschuren van de aardappelen bijvoorbeeld.”

Rita, doordeweeks werkzaam in de psychiatrie en als docent bij Agrarisch Onderwijs Centrum (AOC) de Groene Welle (locatie Hardenberg) wil haar opmerking nuanceren. „Eigenlijk bedoel ik ermee dat er hier op het bedrijf echt niks mis gaat als ik er niet ben. Want dat is het bedrijf van eerst Teun en zijn vader. En nu van hem en onze zoon Giel. Dat betekent dat ik ook 's morgens vroeg opsta als dat nodig is en ervoor zorg dat de overalls klaar liggen. Dat is echt de kracht van een familiebedrijf.”

Boerin of niet, vooral tijdens haar werk als docent 'zorg en landbouw' waarbij mbo-studenten worden opgeleid voor het werken op een zorgboerderij, heeft Rita veel hulp van haar echtgenoot. „Ik ga naar hem toe als ik advies nodig heb; hoe zie jij dat nu als ondernemer? Teun heeft toch een bepaalde, praktische visie waardoor we elkaar goed aanvullen. Het is misschien een minder leuk voorbeeld, maar hoe ga je op een zorgboerderij om met dode dieren? Dan kun je hele rituelen bedenken, maar de wet zegt nu eenmaal dat zo'n dier onder een kadaverbak moet. Het bedrijfsleven moet bij een AOC

altijd de voedingsbodem zijn, ook al komen er steeds minder studenten van de boerderij zelf. Behalve de adviezen en mening van Teun heb ik ook een netwerk van zes zorgboerderijen in de regio Hardenberg.”

Kwaliteit verbeteren

Rita is ook coördinator van een gezamenlijk project waarmee zeven AOC's in heel Nederland de kwaliteit van de opleiding voor het werken op een zorgboerderij verder willen verbeteren. Toch heeft de boerderij van het echtpaar zelf geen zorgtak.

„Dat had wel gekund als Rita dat had gewild. Zelf ben ik er het type niet voor. Dat betekent niet dat ik zorgboerderijen niet serieus neem, daarvoor heb ik afgelopen jaren genoeg gehoord van Rita, genoeg gezien op haar school en gesproken met studenten en stagiaires”, zo verklaart Teun. Hij laat tussen de regels doorschemeren dat hij daar vroeger iets anders over dacht.

Zijn echtgenote komt daarna met een verrassende verklaring waarom er op de boerderij in Terwolde geen zorgtak is. „Ik ben, denk ik, wel ondernemend maar misschien geen echte ondernemer. Ik heb eigenlijk steeds nieuwe uitdagingen nodig. Het goed opzetten van een zorgtak is een serieuze zaak, waarbij uiteindelijk gewoon geld moet worden verdiend, zeker als je medewerkers in dienst hebt. Mijn ambitie ligt dan toch ergens anders, bij het overdragen van kennis aan mijn studenten bijvoorbeeld. Juist dan vind ik de combinatie

van mijn opleiding en werk in de psychiatrie en het onderwijs, samen met het bedrijf hier zo mooi en boeiend.”

Sterke combinatie

Die voorkeur voor afwisseling wordt gedeeld door Teun. Specialisatie mag dan al jaren het motto zijn in de landbouw, hij zou niet willen kiezen tussen de varkenshouderij en de akkerbouw.

„Als ik de hele dag de stallen heb staan schoonspuiten, is het mooi om naar buiten te kunnen gaan. Die combinatie maakt het bedrijf juist sterk. Je kunt je mest afzetten op eigen grond en de maïs voor de CCM grotendeels zelf verbouwen. En hoe groot moet je wel niet worden als je het van één tak moet hebben? Bovendien, hier in de IJsselvallei zou ik de varkenshouderij nog wel iets

kunnen uitbreiden, maar voor de akkerbouw ligt dat al veel moeilijker. Al blijft een rustige groei ons doel, vooral ook omdat we met onze zoon Giel een bedrijfsopvolger in huis hebben.” En die zoon heeft wat meer met varkens dan Teun zelf, zo constateert Rita.

Met de hand rapen

Voorlopig is Teun druk genoeg met de consumptieaardappelen die samen met de maïs voor de CCM belangrijke producten zijn. Op de laatste donderdag van augustus kwam ook hier de regen met bakken uit de hemel vallen, waardoor zo'n 4 van de 10 hectare met consumptieaardappelen verloren is gegaan. In de Achterhoek wijzen boeren naar het waterschap als schuldige, maar dat wil Hanekamp niet.

„Je kunt niemand de schuld ge-

ven hier. Zelf hebben we er toen alles aan gedaan, greppels geploegd, water met een giertank weggepompt, maar een deel is verloren gegaan. De rest rapen we nu handmatig op. Het is extra werk, maar ook een meerwaarde. We verkopen de aardappelen aan groenteboeren in de regio en aan particulieren hier aan de deur. Vorig jaar was de prijs 7,50 per 25 kg en nu 12,50 euro, maar je hoort niemand klagen. Veel hobbytuinders en boeren hebben afgelopen maanden zelf gemerkt dat hun oogst verloren is gegaan door al die regen.”

Voor de andere tak, de varkenshouderij, is dit jaar een nieuwe stal in gebruik genomen. „We zijn bijna klaar voor 2013. We hebben een combi luchtwasser. Die is al geïnspecteerd. De controleur had er nog nooit een gezien. Ik moest het hem uitleggen.”

Lauk Bouhuijzen (links) in gesprek met Teun en Rita Hanekamp.

BEDRIJFSGEGEVENS

Teun Hanekamp (met zoon Giel) heeft in Terwolde een varkensbedrijf met 120 zeugen en 1.200 vleesvarkens. Daarnaast is er een 40 ha groot akkerbouwbedrijf. Echtgenote Rita werkt buitenshuis en is onder meer docente bij AOC de Groene Welle (locatie Hardenberg). Teun en Rita drinken koffie van zelfgemalen La Place-bonen uit het espresso-apparaat met koffiemelk (Goudband): 'Want als ik er niet ben, willen de mannen snel koffie hebben en een koffiepad-apparaat beviel niet.'